

พฤติกรรมการณ์ตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนสันติสุข
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

DEPARTMENT DECISIONS MADE BY SCHOOL ADMINISTRATORS IN THE SANTISUK
GROUP UNDER THE AYUTTHAYA PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

สุธินี เทียงทอง¹ ฐิตาภรณ์ เพ็งหนู²

Received : January 25, 2026

Revised : February 3, 2026

Accepted : March 22, 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) พฤติกรรมการณ์ตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มสันติสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 และ 2) แนวทางการพัฒนาพฤติกรรมการณ์ตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มสันติสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ตามแนวคิด ของวรูม และ แยกตัน ประชากร ได้แก่ ครูในกลุ่มโรงเรียนสันติสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จำนวน 127 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการประมาณค่าขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางเครซีและมอร์แกน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 97 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1) พฤติกรรมการณ์ตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนสันติสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหาร ใช้ข้อมูลที่มีอยู่แล้วตัดสินใจเอง รองลงมา คือ ผู้บริหารหารือกับผู้บังคับบัญชาเป็นรายบุคคลแล้วตัดสินใจเอง และค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารให้ผู้บังคับบัญชาทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) แนวทางการพัฒนาพฤติกรรมการณ์ตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนสันติสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 มีทุกแนวทาง ดังต่อไปนี้ (1) ผู้บริหารศึกษาความเสี่ยงก่อนการตัดสินใจ (2) ผู้บริหารตัดสินใจเลือกทางเลือกที่สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ (3) ผู้บริหารชี้แจงให้ผู้บังคับบัญชาได้รับทราบถึงทางเลือกที่ผู้บริหารเลือก (4) ผู้บริหารนำกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาประเมินข้อมูลเหล่านั้นอย่างตรงไปตรงมาทุกแง่มุมด้วยความรอบคอบ (5) ผู้บริหารจัดให้มีสายงานปรึกษาหารือการบริหารงานในโรงเรียน (6) ผู้บริหารแบ่งแยกหน่วยงานย่อยในโรงเรียนอย่างเหมาะสม (7) ผู้บริหารจัดให้มีการทำงานโดยไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนกันในแต่ละแผนงาน (8) ผู้บริหารมีการระดมสมองจากผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดทางเลือกในการแก้ไขปัญหาที่หลากหลาย (9) ผู้บริหารช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานของผู้ร่วมงาน (10) ผู้บริหารให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์ กลยุทธ์ เป้าหมายและวิธีการทำงาน

คำสำคัญ : พฤติกรรมการณ์ตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา

¹ นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

² อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

Abstract

This research aimed to study 1) decision-making of school administrators in the Santisuk Group under the Office of the Primary Educational Service Area 2, Phra Nakhon Si Ayutthaya and 2) guidelines for developing decision-making behavior of school administrators in the Santisuk Group under the Office of the Primary Educational Service Area 2, Phra Nakhon Si Ayutthaya according to the concept of Vroom and Yetton. The population consisted of 127 teachers in the Santisuk Group of schools under the Office of the Primary Educational Service Area 2, Phra Nakhon Si Ayutthaya. The sample group was estimated by using the Crazy and Morgan table. The sample size was 97 people. The research instruments were questionnaires and structured interviews. Statistical analyses included frequency, percentage, mean, standard deviation, and Content Analysis.

The results of the research found that: 1) The decision-making behavior of school administrators in the Santisuk School Group, Office of the Phra Nakhon Si Ayutthaya Primary Educational Service Area 2, is at a high level. When considering each aspect, it was found that the highest average value was that the administrators used existing information and made decisions by themselves. The second highest average value was that the administrators discussed with subordinates individually and made decisions by themselves. The lowest average value was that the administrators allowed all subordinates to participate in decision-making. 2) Guidelines for developing decision-making behavior of school administrators in the Santisuk School Group Under the Office of the Primary Educational Service Area, Phranakhon Si Ayutthaya Area 2, there are multiple approaches as follows: (1) Executives study the risks before making a decision. (2) Executives decide on the alternative that can effectively solve the problems that occur in the organization. (3) Executives explain the alternatives chosen by subordinates. (4) Executives use various related rules to evaluate the information straightforwardly and carefully in every aspect. (5) Executives arrange for a line of work to discuss school administration. (6) Executives appropriately divide sub-units in the school. (7) Executives arrange for work to be done without duplication in each plan. (8) Executives brainstorm with those involved to generate various alternatives to solve problems. (9) Executives assist and facilitate the work of colleagues. (10) Executives allow teachers to participate in setting objectives, strategies, goals and working methods.

Keywords : Decision-making behavior of educational administrators

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 ได้ประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา หมวด 5 หน้าที่ของรัฐ มาตรา 54 รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตาม ความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ ดำเนินการ กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษาดังกล่าว มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล ทั้งนี้รัฐต้องดำเนินการให้ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษาตามความถนัดของตน ให้จัดตั้งกองทุนเพื่อใช้ในการช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา และเพื่อเสริมสร้าง และพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครู (รัฐธรรมนูญ เล่มที่ 134 ตอนที่ 40 ก น. 14-15 วันที่ 6 เมษายน 2560) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 1) พ.ศ. 2542 มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้ "การศึกษา" หมายความว่า กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคมการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต "ผู้บริหารสถานศึกษา" หมายความว่า บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาแต่ละแห่ง ทั้งของรัฐและเอกชน (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก 19 สิงหาคม 2542 น.1-2) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 1) พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 39 ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง หลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจดังกล่าว ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 123 ก 19 ธันวาคม 2545 น.19) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ประกาศนโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 -2568 โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียน ทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาในทุกมิติ ทั้งในด้านโอกาส ความเท่าเทียม ความเสมอภาค คุณภาพและสมรรถนะที่สำคัญจำเป็นตามบริบทของประเทศและสังคมโลก โดยเน้นให้ผู้เรียน “ เรียนดี มีความสุข ” ใช้หลักการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจากทุกภาคส่วน ดังที่กล่าวไว้ว่า “จับมือไว้ แล้วไปด้วยกัน” เพื่อเป็นแนวทางให้ทุกหน่วยงานในสังกัดและในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการนำไปใช้ในการขับเคลื่อนนโยบาย ดังนี้ 1.ลดภาระครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยพัฒนาวิธีการประเมินวิทยฐานะครูและบุคลากรทางการศึกษา มุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนาหลักเกณฑ์วิธีการแต่งตั้ง โอน ย้ายของครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ในภูมิภาคที่ตรงกับความสามารถของตนเอง เน้นพิจารณาด้วยความโปร่งใส และไม่มีการทุจริตคอร์รัปชันแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เห็นผลเป็นรูปธรรมและจัดหาอุปกรณ์การสอนและสวัสดิการให้เพียงพอและเหมาะสม 2.ลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง เรียนได้ทุกที่ ทุกเวลา (Anywhere Anytime) เรียนฟรี มีงานทำ “ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง” มีระบบหรือแพลตฟอร์มการเรียนรู้ โดยผู้เรียนไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย เพื่อสร้างความเสมอภาคทางการศึกษาจัดให้มีโรงเรียนคุณภาพ 1 โรงเรียน ต่อ 1 อำเภอ พัฒนาระบบการแนะแนวการเรียน (Coaching) และเป้าหมายชีวิตให้เป็นรูปธรรมการจัดทำระบบวัดผลรับรองมาตรฐานวิชาชีพ (Skill Certificate) ผู้เรียนสามารถเรียนเพิ่มเพื่อรับประกาศนียบัตรในการประกอบอาชีพการจัดทำระบบวัดผลเทียบระดับการศึกษา และประเมินผลการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนที่มีความสามารถเป็นเลิศ ไม่ต้องเสียเวลาเรียนในระบบ ประหยัดเวลาและประหยัดค่าใช้จ่ายผู้เรียนเรียนรู้และมีรายได้ระหว่างเรียน เรียนจบแล้วมีงานทำ (Learn To earn) (ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 – 2568 ประกาศ ณ วันที่ 23 พฤศจิกายน พ.ศ. 2566 พลตำรวจเอกเพิ่มพูน ชิดชอบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ)

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเรื่อง นโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณพ.ศ. 2567 – 2568 ดังนี้ ปลุกฝังความรักในสถาบันหลักของชาติ และน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ จัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง ศิลปกรรม และประชาธิปไตย ปรับกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้ทันสมัยและหลากหลาย ส่งเสริมการอ่าน เพื่อเป็นวิถีในการค้นหาความรู้และต่อยอดองค์ความรู้ที่สูงขึ้น ส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จัดการศึกษาแบบเรียนรวม จัดการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ เสริมสร้างความปลอดภัยของสถานศึกษา เพิ่มโอกาสและสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา และพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกาศ ณ วันที่ 14 พฤศจิกายน พ.ศ. 2566 ว่าที่ร้อยตรี ธนุ วงษ์จินดา เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา รักษาการแทนเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน)

ปัญหาการวิจัย การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาเพื่อให้เกิดการปฏิรูปการศึกษาบรรลุตามเป้าหมาย ขึ้นอยู่กับกระบวนการทำงาน กระบวนการวางแผน กระบวนการปฏิบัติงานต่าง ๆ หรือแม้แต่การตัดสินใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหารตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย โดยการตัดสินใจของผู้บริหารนับเป็นภารกิจหลักของการบริหารงานทั้งระบบ เพราะไม่ว่าจะเป็นการทำงานในขั้นตอนใดก็ตามจำเป็นต้องให้ผู้บริหารมีการตัดสินใจ การตัดสินใจเป็นเครื่องมือและกิจกรรมที่สำคัญยิ่งในการบริหารให้บรรลุผลตามเป้าหมาย ผู้บริหารโรงเรียนจะได้รับการคาดหวังให้เป็นผู้นำในองค์การตลอดจนเป็นผู้นำในการแสวงหาความร่วมมือจากชุมชน องค์กร และหน่วยงานอื่นๆ ที่จะนำไปสู่การพัฒนา และสร้างสรรค์โรงเรียน จากบริบทของการบริหารงานของสถานศึกษา พบปัญหาด้านการตัดสินใจ ส่งผลต่อการทำงานของผู้บังคับบัญชา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบันจำเป็นอย่างมากที่จะต้องกล้าตัดสินใจ ต้องมีความสามารถในการมองไปในอนาคตและกำหนดวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้ รวมทั้งมีความสามารถกำหนดแผนกลยุทธ์เพื่อให้องค์การมีทิศทางและเป้าหมายที่ชัดเจน รวมถึงมีกระบวนการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของประเทศไทยอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ จึงกลายเป็นสิ่งจำเป็นและท้าทายสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยได้นำทฤษฎีเรื่องการตัดสินใจของ วรูม และ แยตตัน (Vroom & Yetton, 1973, 156) เสนอพฤติกรรมกรรมการตัดสินใจไว้ 5 แบบโดยประกอบไปด้วยการตัดสินใจแบบเผด็จการ 2 แบบคือผู้บริหารใช้ข้อมูลที่มีอยู่แล้วตัดสินใจเอง และผู้บริหารหาข้อมูลจากผู้ใต้บังคับบัญชาก่อนแล้วตัดสินใจเอง การตัดสินใจแบบปรึกษา 2 แบบคือผู้บริหารหารือกับผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นรายบุคคลแล้วตัดสินใจเองและผู้บริหารหารือกับผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นกลุ่มแล้วตัดสินใจเอง แบบร่วมกันตัดสินใจหรือเป็นการตัดสินใจของกลุ่ม 1 แบบคือผู้บริหารให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

สรุปจากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนสันติสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ตามแนวคิดของวรูม และ แยตตัน (Vroom & Yetton, 1973, 156) เพื่อนำผลของการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาไปขับเคลื่อนการทำงานของครูให้เกิดประสิทธิภาพโรงเรียนกลุ่มสันติสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ให้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนสันติสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนสันติสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

วิธีการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ครูโรงเรียนกลุ่มสันติสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีอยุธยา เขต 2 จำนวน 127 และเปิดตารางการประมาณขนาดประชากรและกลุ่มตัวอย่างของเครซีและมอร์แกน (Robert V. Krejcie, and Daryle W. Morgan.1970:608) ได้กลุ่มตัวอย่าง 97 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรพื้นฐาน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ พฤติกรรมการตัดสินใจ ตามแนวคิด ของวรูม และ แยตตัน (Vroom & Yetton, 1973, (156ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารใช้ข้อมูลที่มีอยู่แล้วตัดสินใจเอง 2) ผู้บริหารหาข้อมูลกับผู้ใต้บังคับบัญชาแล้วตัดสินใจเอง 3) ผู้บริหารหารือกับผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นรายบุคคลแล้วตัดสินใจเอง 4) ผู้บริหารหารือกับผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นกลุ่มแล้วตัดสินใจเอง 5) ผู้บริหารให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยใน เรื่อง พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนสันติสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีอยุธยา เขต 2 ครั้งนี้มี ฉบับ ได้แก่ 2

เครื่องมือฉบับที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็น เกี่ยวกับพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนสันติสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีอยุธยา เขต 2 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาและ ประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนสันติสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีอยุธยา เขต 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ตามวิธีของ ลีเคิร์ต (Likert) แบบ 5 ระดับ

เครื่องมือฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนสันติสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีอยุธยา เขต 2

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับ ชื่อ เพศ อายุ คุณวุฒิ และประสบการณ์การ 1 ทำงาน

ตอนที่ 2 ประเด็นสัมภาษณ์ตามโครงสร้าง 2พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนสันติสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีอยุธยา เขต 2

4. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

เครื่องมือฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นโดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาจากเอกสาร ตำรา หนังสือและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการตัดสินใจ โดยใช้ทฤษฎี วรูม และ แยตตัน (Vroom & Yetton) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถามในแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยจากตัวแปรที่ต้องการศึกษา เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการตัดสินใจ ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยใช้ของลีเคิร์ต (Likert) แบบ 5 ระดับ

1 หมายความว่า พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน อยู่ในระดับน้อยที่สุด มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 1

2 หมายความว่า พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน อยู่ในระดับน้อย มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 2

3 หมายความว่า พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 3

4 หมายความว่า พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับมาก มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 4

5 หมายความว่า พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 5

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา แล้วปรับปรุงแก้ไขตามที่อาจารย์ที่ปรึกษา ให้คำแนะนำ จากนั้นนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้ง เพื่อพิจารณาและตรวจสอบแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3. นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าวัดตรง ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าวัดได้ไม่ตรงและให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจ นำคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญไปวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อรายการคำถามกับประเด็นหลักของเนื้อหาที่วิจัย (Index of Congruency =IOC) ค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.00

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง จากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try-Out) กับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน คำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1978) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.980

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มมาได้ในการศึกษาครั้งนี้

เครื่องมือฉบับที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยนำผลจากข้อคำถามของพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มสันติสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ในแต่ละด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดมาสร้างเป็นประเด็นสัมภาษณ์ โดยให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบประเด็นสัมภาษณ์ก่อนไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้บรรลุวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีรวบรวมข้อมูลครูในโรงเรียนกลุ่มสันติสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 เป็นหน่วยในการวิเคราะห์ โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ครูตอบแบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังครู ในกลุ่มสันติสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม จำนวน 97 ฉบับ

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์เพื่อดำเนินการวิเคราะห์และสรุปข้อมูลแบบสอบถามมีความสมบูรณ์

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลการตอบแบบสอบถามมาจัดระบบข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปและนำเสนอในรูปของตารางและความเรียง โดยใช้สถิติในการวิจัย ดังนี้

1. การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระยะเวลาการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน โดยหาค่าความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. การวิเคราะห์แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มสันติสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายชื่อและโดยภาพรวม และกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนและการแปลผลตาม

แนวคิดของเบสท์ (Best W. John, 1997: 190) ดังนี้

แปลความหมายคะแนน

ค่าเฉลี่ย 1.00 –1.49 หมายความว่า พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มสันติสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.50 –2.49 หมายความว่า พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มสันติสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.50 –3.49 หมายความว่า พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มสันติสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.50 –4.49 หมายความว่า พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มสันติสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 4.50 –5.00 หมายความว่า พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มสันติสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 อยู่ในระดับมากที่สุด

3. การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) จากแบบสัมภาษณ์เพื่อหาแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มสันติสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

- 1) ความถี่ (Frequency)
- 2) ร้อยละ (Percentage)
- 3) ค่าเฉลี่ย (\bar{X})
- 3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
- 4) การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 1 ตารางวิเคราะห์พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนสันติสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 โดยรวม

(n = 97)					
พฤติกรรมที่	พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	ลำดับที่
1	ผู้บริหารใช้ข้อมูลที่มีอยู่แล้วตัดสินใจเอง	4.10	0.71	มาก	1
2	ผู้บริหารหาข้อมูลกับผู้ได้บังคับบัญชาแล้วตัดสินใจเอง	3.88	0.81	มาก	4
3	ผู้บริหารหารือกับผู้ได้บังคับบัญชาเป็นรายบุคคลแล้วตัดสินใจเอง	4.09	0.81	มาก	2
4	ผู้บริหารหารือกับผู้ได้บังคับบัญชาเป็นกลุ่มแล้วตัดสินใจเอง	3.91	1.01	มาก	3
5	ผู้บริหารให้ผู้ได้บังคับบัญชาทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.74	1.07	มาก	5
รวม		3.94	0.88	มาก	-

จากตารางที่ 1 พบว่าพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนสันติสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = 0.88) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารใช้ข้อมูลที่มีอยู่แล้วตัดสินใจเอง ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.71) รองลงมา คือ ผู้บริหารหารือกับผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นรายบุคคลแล้วตัดสินใจเอง ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.81) และค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 1.07)

ตารางที่ 2 ตารางสรุปประเด็นสัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนสันติสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

ข้อ	ประเด็นสัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนา พฤติกรรม การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนสันติสุข สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2	ค่า คะแนน
1	ผู้บริหารศึกษาความเสี่ยงก่อนการตัดสินใจ	3
2	ผู้บริหารตัดสินใจเลือกทางเลือกที่สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในองค์กรได้ อย่างมีประสิทธิภาพ	3
3	ผู้บริหารชี้แจงให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้รับทราบถึงทางเลือกที่ผู้บริหารเลือก	3
4	ผู้บริหารนำกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาประเมินข้อมูลเหล่านั้นอย่าง ตรงไปตรงมา ทุกแง่มุมด้วยความรอบคอบ	3
5	ผู้บริหารจัดให้มีสายงานปรึกษาหารือการบริหารงานในโรงเรียน	3
6	ผู้บริหารแบ่งแยกหน่วยงานย่อยในโรงเรียนอย่างเหมาะสม	3
7	ผู้บริหารจัดให้มีการทำงานโดยไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนกันในแต่ละแผนงาน	3
8	ผู้บริหารมีการระดมสมองจากผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดทางเลือกในการแก้ไข ปัญหาที่หลากหลาย	3
9	ผู้บริหารช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานของ ผู้ร่วมงาน	3
10	ผู้บริหารให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์ กลยุทธ์ เป้าหมายและ วิธีการทำงาน	3

ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเหมือนกันทั้ง ท่าน ดังนี้ 3(ผู้บริหารศึกษาความเสี่ยงก่อนการตัดสินใจ(1 ผู้บริหาร (3) ผู้บริหารตัดสินใจเลือกทางเลือกที่สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ (2) ชี้แจงให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้รับทราบถึงทางเลือกที่ผู้บริหารเลือก (ผู้บริหารนำกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมา (4) ผู้บริหารจัดให้มีสายงานปรึกษาหารือ (5) ประเมินข้อมูลเหล่านั้นอย่างตรงไปตรงมาทุกแง่มุมด้วยความรอบคอบ ผู้บริหารจัดให้มี (7) ผู้บริหารแบ่งแยกหน่วยงานย่อยในโรงเรียนอย่างเหมาะสม (6) การบริหารงานในโรงเรียนการทำงานโดยไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนกันในแต่ละแผนงาน (ผู้บริหารมีการระดมสมองจากผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิด (8) ผู้บริหารช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการปฏิบัติงาน (9) ทางเลือกในการแก้ไขปัญหาที่หลากหลาย

ผู้บริหารให้ครุมีส่วนร่วมในการกำหนด (10) ของผู้ร่วมงานดัตถุประสงค์ กลยุทธ์ เป้าหมายและวิธีการทำงาน
สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนสันติสุข สังกัดสำนักงาน
 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต พบว่า 2

1. พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนสันติสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต โดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน 2
 พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารใช้ข้อมูลที่มีอยู่แล้วตัดสินใจเอง รองลงมา คือ ผู้บริหารหารือกับผู้ใต้บังคับบัญชา
 เป็นรายบุคคลแล้วตัดสินใจเอง และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทุกคนมีส่วนร่วมในการ
 ตัดสินใจ

2. แนวทางการพัฒนาพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนสันติสุข สังกัด
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ดังต่อไปนี้ (ผู้บริหารศึกษาความเสี่ยงก่อน (1
 ผู้บริหารตัดสินใจเลือกทางเลือกที่สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ (2) การตัดสินใจ
 ผู้บริหารชี้แจงให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้รับทราบถึงทางเลือกที่ (3) ผู้บริหารเลือก (ผู้บริหารนำกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ (4
 ผู้บริหารจัดให้มีสายงาน (5) เกี่ยวข้องมาประเมินข้อมูลเหล่านั้นอย่างตรงไปตรงมาทุกแง่มุมด้วยความรอบคอบ
 (7) ผู้บริหารแบ่งแยกหน่วยงานย่อยในโรงเรียนอย่างเหมาะสม (6) ปรีกษาหารือการบริหารงานในโรงเรียน
 ผู้บริหารจัดให้มีการทำงานโดยไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนกันในแต่ละแผนงาน (ผู้บริหารมีการระดมสมองจากผู้ (8
 ผู้บริหารช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกต่าง (9) เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดทางเลือกในการแก้ไขปัญหาที่หลากหลาย
 ผู้บริหารให้ครุมีส่วนร่วมในการกำหนด (10) ๆ ในการปฏิบัติ งานของผู้ร่วมงานดัตถุประสงค์ กลยุทธ์ เป้าหมาย
 และวิธีการทำงาน

อภิปรายผลการวิจัย

จากสรุปผลการวิจัย เรื่อง พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนสันติสุข สังกัด
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผล ดังนี้ 2

1. พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนสันติสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 โดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการ
 วิจัยที่ตั้งไว้ว่า พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนสันติสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะสถานศึกษามีการบริหารจัดการ 2
 ที่เป็นระบบ ซึ่งในการปฏิบัติงานจะต้องมีการติดตามและประเมินผล พร้อมทั้งมีการติดต่อสื่อสารเพื่อแลกเปลี่ยน
 ความคิดเห็นในการปฏิบัติงาน ทำให้การปฏิบัติงานมีความสอดคล้องกัน และเกิดความไว้วางใจระหว่างซึ่งกันและ
 กัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภูวดล พันแสนแก้ว (2564, น.ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการตัดสินใจของ (69
 ผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษา ราชบุรี เขต พบว่า พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ 1
 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 การศึกษาประถมศึกษา ราชบุรี เขต
 ทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ วิธีตัดสินใจแบบอัตโนมัติโดย วิธีตัดสินใจแบบ
 ปรีกษาหารือแบบบุคคลแบบกลุ่ม วิธีตัดสินใจแบบปรีกษาหารือแบบบุคคลแบบบุคคล และวิธีตัดสินใจแบบ
 อัตโนมัติโดยแบบแสวงหา และสอดคล้องกับนพวรรณ คำเพ็ญ (2566, น.ทำการวิจัยเรื่อง การตัดสินใจ (139-138
 ของผู้บริหารสถานศึกษากับการทำงานเป็นทีมของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต
 โดย 1 พบว่า การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 1
 ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับจุฑามาศ ดีแป้น (2563, น.76-77) ทำการวิจัยเรื่อง การ

ตัดสินใจของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู พบว่าการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. แนวทางการพัฒนาพฤติกรรม การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนสันติสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต มีพหุแนวทาง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า แนวทาง การพัฒนาพฤติกรรม การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนสันติสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต มีพหุแนวทาง ตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นตรงกัน 2 ทั้ง 3 ท่าน ดังนี้ (1) ผู้บริหารศึกษาความเสี่ยงก่อนการตัดสินใจ (2) ผู้บริหารตัดสินใจเลือกทางเลือกที่สามารถแก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้นในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ (3) ผู้บริหารชี้แจงให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้รับทราบถึงทางเลือกที่ ผู้บริหารเลือก (4) ผู้บริหารนำกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาประเมินข้อมูลเหล่านั้นอย่างตรงไปตรงมาทุก แง่มุมด้วยความรอบคอบ (5) ผู้บริหารจัดให้มีสายงานปรึกษาหารือการบริหารงานในโรงเรียน (6) ผู้บริหาร แบ่งแยกหน่วยงานย่อยในโรงเรียนอย่างเหมาะสม (7) ผู้บริหารจัดให้มีการทำงานโดยไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนกันในแต่ละแผนงาน (8) ผู้บริหารมีการระดมสมองจากผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดทางเลือกในการแก้ไขปัญหาที่หลากหลาย (9) ผู้บริหารช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานของผู้ร่วมงาน (10) ผู้บริหารให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์ กลยุทธ์ เป้าหมายและวิธีการทำงาน สอดคล้องกับ ภูมิณปกติ สุพรรณภักดี (2562, น. 338-339) ทำการวิจัยเรื่อง การตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนบ้านบางน้ำจืดสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่า แนวทางการพัฒนาการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนบ้านบางน้ำจืด สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร มี 5 แนวทาง คือ ผู้บริหารควรศึกษาข้อมูลและนำมาทำ การวิเคราะห์อย่างมีหลักการนำไปสู่การระบุปัญหาที่ชัดเจนและสามารถนำไปอธิบายให้บุคลากรเข้าใจได้อย่างดี ผู้บริหารควรมีการกำหนดวิธีการแก้ปัญหาโดยลำดับความสำคัญของปัญหา เพื่อให้ได้ทางเลือกในการแก้ปัญหาที่ หลากหลาย ครอบคลุม และเกิดประโยชน์สูงสุด ผู้บริหารควรศึกษาความเสี่ยงและประโยชน์ของแต่ละทางเลือก และควรนำข้อมูลมาประกอบการตัดสินใจและให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการเลือกทางเลือก ผู้บริหารควรมีการวาง แนวทางหรือกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานได้อย่างละเอียดและเข้าใจง่าย และควรมีการกำหนดหน้าที่ของบุคลากร ที่เหมาะสมกับความสามารถเพื่อให้บุคลากรมีการปฏิบัติงานได้อย่างมีคุณภาพโดยการปฏิบัติงานนั้นผู้บริหารควร เป็นผู้แนะนำและคอยช่วยเหลือ ผู้บริหารควรมีการติดตามผลและมีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ และมีการเก็บรวบรวมข้อมูลผลการประเมินที่เป็นระบบ ทำให้สามารถนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงแก้ไขและ พัฒนาการปฏิบัติงาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของอดุลย์ อุบล (2566, น.205) ทำการวิจัยเรื่อง พฤติ กรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาพฤติกรรม การจัดการของผู้บริหาร สถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ด้านการตัดสินใจ มี แนวทาง คือ 31) ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรแสดงความคิดเห็นและมีส่วน ร่วมในการตัดสินใจในการบริหารและปฏิบัติงานในโรงเรียน 2) ผู้บริหารต้องมีการตัดสินใจที่ดี คำนึงถึงผลที่จะ ตามมาหลังจากการตัดสินใจ และ 3) ผู้บริหารต้องมีข้อมูลสารสนเทศที่เพียงพอและรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการ ตัดสินใจในการบริหารจัดการการปฏิบัติงานในโรงเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากแนวทางการพัฒนาพัฒนาพฤติกรรมการณ์ตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนสันติสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ผู้วิจัยสามารถนำมาสังเคราะห์และสรุปผลได้ดังนี้

1) พฤติกรรมผู้บริหารใช้ข้อมูลที่มีอยู่แล้วตัดสินใจเอง ผู้บริหารสถานศึกษาควรประชุมปรึกษาหารือกับหลาย ๆ ฝ่ายเพื่อให้ได้ข้อมูลที่นำมาประกอบการตัดสินใจ เพื่อเป็นข้อมูลที่น่าเชื่อถือเป็นแนวทางปฏิบัติที่จะให้ผู้บังคับบัญชายอมรับและนำไปปฏิบัติตามได้อย่างเต็มใจ

2) พฤติกรรมผู้บริหารหาข้อมูลกับผู้ใต้บังคับบัญชาแล้วตัดสินใจเอง ผู้บริหารควรเปิดกว้างให้ผู้ใต้บังคับบัญชานำเสนอแนวคิด เพื่อให้ได้ความคิดเห็นที่หลากหลาย และควรให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกแนวทางด้วย

3) พฤติกรรมผู้บริหารหารือกับผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นรายบุคคลแล้วตัดสินใจเอง ผู้บริหารควรมีความเข้าใจลักษณะของปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นอย่างดี และมีการระดมสมองจากผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดทางเลือกในการแก้ไขปัญหาที่หลากหลาย

4) พฤติกรรมผู้บริหารหารือกับผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นกลุ่มแล้วตัดสินใจเอง ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการปรึกษาหารือกับกลุ่มผู้ใต้บังคับบัญชา นำข้อเสนอแนะมาเปรียบเทียบ เพื่อเปรียบเทียบทางเลือกที่ดีกว่า และควรให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกทางเลือกด้วย เพื่อให้ได้ทางเลือกที่ดีมีข้อผิดพลาด น้อยที่สุด และมีความเป็นเอกฉันท์มากที่สุด

5) พฤติกรรมผู้บริหารให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ บริหารสถานศึกษาต้องเข้าใจและใจผูกมิตรกับผู้ใต้บังคับบัญชา ใช้เหตุและผลในการประชุมปรึกษาหารือ โดยสร้างบรรยากาศในที่ประชุมไม่ให้เกิดเครียดเกินไป

จากแนวทางการพัฒนาพัฒนาพฤติกรรมการณ์ตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนสันติสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์เป็นโครงการที่ใช้ในแผนพัฒนาโรงเรียนในปีถัดไปได้ดังนี้

- 1) โครงการ PLC (Professional Learning Community)
- 2) โครงการบริหารจัดการด้วยระบบข้อมูล (Data-Driven Decision Making)
- 3) โครงการพัฒนาศักยภาพผู้นำทางการศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ศึกษาพัฒนารูปแบบตัดสินใจของผู้บริหารและการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 เพื่อหารูปแบบที่เหมาะสมในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา

2) ศึกษาเกี่ยวกับการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

3) ศึกษาพฤติกรรมการณ์ตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

รายการอ้างอิง

จุฑามาศ ดีแป้น. (2563). การตัดสินใจของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิต

วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

นพวรรณ คำเพ็ญ. (2566). การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากับการทำงานเป็นทีมของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภิมณปภัค สุพรชัยภักดี. (2562). การตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนบ้านบางน้ำจืด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสาคร. การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ภูวดล พันแสนแก้ว. (2564). พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหาร งานบุคคลของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี. ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา บริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

อดุลย์ อุบาล. (2566). พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

Best, J. W. (1970). Research in Education. New York: Prentice, Inc. Cronbach, L. J. (1978). Essentials of psychological testing. 3rd ed. New York: Harper & Row Publishers.

Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement, 30 (3), 607-610.

Vroom, V. & Yetton, W. Y. (1973). Leadership and decision making. Pittsburgh: Pittsburgh University Press.